

Preschaints 53 votantas e votants

Tractandas

- 1 Tscherna dals scrutinadurs**
- 2 Approvaziun da credits d'investiziun e dal preventiv d'investiziuns cumplessiv per l'on 2025 cun approvaziuns ed infuormaziuns da rendaquints da credits approvats**
- 3 Approvaziun dal pè d'impostas cumünal per l'on 2025**
- 4 Approvaziun dal preventiv dal quint da success per l'on 2025**
- 5 Approvaziun d'ün credit supplementar d'investiziun in l'otezza da 61'741.85 francs per la planisaziun da quartier Ils Muots Brail (7900.5090.30)**
- 6 Comunicaziuns e vaira**
 - 6.1 Rapport annual da gestiun e rendaquint da l'EE Energia Engiadina per l'on 2023**
 - 6.2 Vista sülla revisiun da la constituziun cumünala cun müdamaints ed adattamaints previs**
 - 6.3 Comunicaziuns e varia**

Il president cumünal Domenic Toutsch ha salüda a las votantas ed als votants a quista radunanza cumünala. El ha constatà cha la bannida es gnüda protramissa a temp. Sainza dumondas da müdamaints da la glista da tractanda vala tala sco approvada.

Il protocol no. 1/2024 da la radunanza cumünala dals 30 mai 2024 es stat publichà fin als 11 lügl 2024. Dürant il temp da publicaziun nu sun entradas ingünas protestas cunter il protocol. Cun quai vala il protocol sco approvà.

1 Tscherna dals scrutinadurs

Sco scrutinadurs in sala sun gnüts tschernüts Rudolf Bühler e Fritz Felix.

2 Approvaziun da credits d'investiziun e dal preventiv d'investiziuns cumplessiv per l'on 2025

Il president cumünal intuna cha da prümavaira 2024 ha la suprastanza cumünala pudü preschantar ün rendaquint bain quant meglder sco quel dal 2022. Quai impustüt causa ils allegraivels fits d'aua dal 2023. Quista meglioraziun finanziaria nu das-cha però gnir interpretada uschè, cha tuot ils giavüschs sun uossa pussibels. La suprastanza cumünala sto inavant ir intuorn prudaint culs mezs chi sun avantman.

Il preventiv dal quint d'investiziuns prevezza sortidas da 4'563'000 chf ed entradas da 463'500 chf. Las investiziuns nettas importan uschea 4'099'500 chf. Cun quistas investiziuns nettas main l'aigna finanziaziun da 1'740'713 chf resulta ün manco da finanziaziun da 2'358'787 chf. Quist manco sto gnir cuverna cun nous credits da banca.

Approvaziun da progets/credits d'investiziun:

▪	0290.5040.41	100'000 chf	Chasa da scoula veglia Susch – s-chodamaint
▪	2170.5060.02	55'000 chf	Chasas da scoula – audio e video
▪	3412.5040.08	150'000 chf	Bogn da famiglia – sanaziun plafuond halla da nodar
▪	6150.5010.09	190'000 chf	Zernez – parkegi piazza da la staziun
▪	6150.5010.62	150'000 chf	Lavin – asphalt vias da quartier
▪	7710.5030.00	50'000 chf	Sunteris – lös da commemoraziun
▪	8180.5040.81	120'000 chf	Alp Barlas-ch Suot – mantegnimaint
▪	8181.5010.18	280'000 chf	SIE Zernez Tretschinas - Munt
▪	<i>8181.6310.18</i>	<i>-195'000 chf</i>	<i>Contribuziuns chantunalas SIE Tretschinas-Munt</i>
▪	8711.5034.80	30'000 chf	Attachs individuals al provedimaint electric
▪	8711.5034.22	270'000 chf	Bloc da cabels da TS Sosa a TS Tankstelle
▪	8711.5044.32	80'000 chf	TS Foffa Conrad – sanaziun totala
▪	8711.5044.29	700'000 chf	TS Tankstelle - nouva staziun da transfuormaziun (credit implü)
▪	8711.5044.33	50'000 chf	TS Carolina – sanaziun parziala
▪	8711.5044.32	50'000 chf	Brail d'immez – nouva cabina da scumpart cun attachs
▪	8730.5030.10	25'000 chf	Attachs novs al provedimaint central da chalur
▪	8731.5060.01	850'000 chf	Provedimaint central da chalur – terz ardader
▪	8900.5030.51	10'000 chf	Attachs individuals al provedimaint da fibr'optica
▪	PROGET	350'000 chf	Zernez - Ospiz, infrastruttura
▪	PROGET	530'000 chf	UHB (Ultrahochbreitbandinternet) Proget d'infrastructura da la rait da fibr'optica in tuot il cumün
		<i>-25'000 chf</i>	

La radunanza cumünala es gnüda infuormada sur da credits gnüts approvats in radunanzas cumünalas anteriuras. Ils suprastants respunsabels han in seguit preschantà las novas dumondas da credit.

Ün votant s'infuorma scha pel rimplazzamaint dal s-chodamaint da la chasa da scoula veglia a Susch saja üna contribuziun dal Greendeal e che entradas cha quista chasa da scoula maina insomma al cumün. Inavant remarcha el, cha'l nom dal proget preschantà «Chasa da scoula veglia Susch» nu correspuonda cul object. Il manader da las Gestions Tecnicas, Carlo Bott declera, cha pro'l rimplazzamaint dal s-chodamaint nu's po spettar ingünas contribuziuns. Ils detagls sur da las entradas da l'immobiglia vegnan evaluadas e comunicadas plü tard al votant.

Üna votanta dumonda, scha in connex cul proget d'asfaltar la piazza da parcar e cul nouv concept da rument in staziun a Zernez, saja eir previs alch per manar davent il palperi vegl ed il chartun. Irma Tognini infuorma cha'l nouv concept d'immundizchas nu saja amo elavurà a fin.

La dumonda dal credit d'investiziun per asfaltar o refar cun salaschada vias da quartier a Lavin chaschuna diversas dumondas da votants da la fracziun da Lavin. Ün votant manzuna d'esser stut da quist credit, impustüt cun quai cha'ls detagls nu sajan amo sclerits. Ün oter votant metta in dumonda quant cha la populaziun da Lavin po decider che vias chi vegnan asfaltadas o miss salaschada e chenünas na. Tenor el saja divers maniamaints e giavüschs dals da Lavin. La suprastanta respunsabla manzuna, cha d'ürant l'inscunter da la suprastanza cumünala in fracziun dal 2023 saja quist proget stat ün giavüsche da la populaziun da Lavin. Ün votant da Lavin infuorma a la radunanza cumünala cha l'anterior Cumün da Lavin vaiva già decis avant la fusiun d'asfaltar o refar cun salaschada las vias da quartier.

Il president cumünal declera cha davo la preschantaziun da tuot ils progets saja la pussibilità da vuschar giò da singuls progets.

Ün ulterior votant voul savair, scha pro la sanaziun dal plafuond da la halla da nodar dal bogn da famiglia saja eir pussibel cha tuot es in uorden e l'investiziun nu fa gnanca da bsögn. Il chanzlist cumünal conferma cha quai saja il cas. Il plafuond as sto drivir in divers lös per far las controllas bsögnaivlas. Scha quistas controllas muossan cha l'investiziun nu fa da bsögn, vegn quist credit sainz'oter spargnä.

Il listess votant as lascha infuormar sur dals detagls dal proget d'infrastructura da la rait da fibr'optica. Corsin Scandella exprima cha quia vaja pel proget da la regiun Engiadina Bassa/Val Müstair ed impustüt per dumondas per attachs individuals da firmas e da privats.

Ün votant muossa via schi nu fess sen da manar tras la fabrica dal bloc da cabels tanter Sosa e Curtins insembel culla sanaziun da la Via Maistra. Il respunsabel pel EW Zernez declera cha in quist lö saja per part già gnüda refatta la Via Maistra avant 10 ons. I gnarà tscherchè soluziuns per far plü pac don pussibel.

Tenor HRM2 es il cumün in dovair da preschantar al suveran ils rendaquints da credits approvats in simla fuorma. Ils seguaints rendaquints da credits approvats sun gnüts preschantats:

<i>conto Qul</i>	<i>nom dal credit/proget</i>	<i>cuosts finals</i>	<i>credit(s) approvà(ts)</i>
0290.5090.80	Sistem da gestiun, sorveglianza etc. (Aivla-Adler)	129'680.90 chf	125'000 chf
8290.5060.02	Rimplazzamaint tractor e remuorch da laina	239'218.25 chf	250'000 chf
8711.5034.04	EW Nord	1'742'351.73 chf	1'800'000 chf
8711.5034.05	EW Süd	1'101'369.77 chf	1'850'000 chf

Ün votant vuol savair co cha la sgürezza externa saja reglada pro'l sistem da gestiun da sorveglianza Aivla-Adler. Corsin Scandella declera cha las datas vegnan tramissas sur üna rait sgüra VPN.

Ün votant da Lavin giavüscha da vuschar giò separat sur da la dumonda da credit in l'import da 150'000 chf per asfaltar las vias da quartier a Lavin (6150.5010.62). El propuona a la radunanza cumünala da spostar quista dumonda da credit e da laschar sclerir sco prüm tuot ils detagls dal proget.

La radunanza cumünala ha refüsa quista proposta cun 44 cunter tschinch vuschs e duos abstenziuns.

La radunanza cumünala ha approvà in üna prüma votaziun cun unanimità da vuschs tuot ils singuls credits d'investiziun sco gnüts preschantats i'l preventiv dal quint d'investiziun 2025.

Avant sco approvar il preventiv dal quint d'investiziun cumplessiv 2025 muossa ün votant via sül manco da finanziaziun. Tenor plan d'investiziuns as sto prevaira cha'l cumün sarà minch'on in dovair da tour sù novs credits.

Domenic Toutsch conferma cha'l cumün ha da trar la tschinta ed investir in mincha fracziun be quai chi saja necessari. El s'ingrazcha pro'ls preschaints per las discussiuns ed intimaziuns e muossa via cha quist saja la plü importanta radunanza per manisar las activitats dal cumün.

Eir cun unanimità da vuschs ha la radunanza cumünala lura approvà il preventiv dal quint d'investiziun cumplessiv 2025. Cun quistas decisiuns es dat glüm verda a la realisaziun dals progets.

Implü sun gnüts approvats resp. tut a cogniziun ils rendaquints da credits approvats preschantats.

3 Approvaziun dal pè d'impostas cumünal per l'on 2025

Il pè d'impostas cumünal actual es pro 84% da l'imposta chantunala. Reguardond la situaziun finanziaria actuala nu daja amo pel mumaint motivs per augmentar o per redüer il pè d'impostas.

Ün votant renda attent, cha la reducziun dal pè d'impostas chantunal nun ha ingün'influenza sül pè d'impostas cumünal.

Ün oter votant sensibilisescha a la radunanza cumünala cha cun tuot las investiziuns previssas, sarà in avegnir da's far impissamaints sur dal svilup dal pè d'impostas.

Il president cumünal spiega cha cun l'augment da l'imposta fundiaria e cun las novas valütaziuns dals bains immobigliars as po già hoz preverer daplü entradas per la chascha da cumün.

La radunanza cumünala ha approvà cun 52 vuschs ed üna vusch abstainta il pè d'impostas dad 84% per l'on 2025.

4 Approvaziun dal preventiv dal quint da success per l'on 2025

Il manader da finanzas Erich Sulser ha preschantà il preventiv dal quint da success chi prevezza cun sortidas da 22'427'873 chf ed entradas da 23'141'086 chf ün guadogn da 713'213 chf. I'l quint da success sun previsas amortisaziuns dad 1'465'700 chf e deposits a las finanziaziuns specialas (netto) da -214'000 chf. Il guadogn implü las amortisaziuns e'l müdamaint da las finanziaziuns specialas fuorman la finanziaziun (Cashflow) chi importa previsibelmaing 1'740'713 chf.

El declera fich bain e cun plets clers, la situaziun finanziaria dal Cumün da Zernez. Impustüt stoja dar üna sensibilità per trar decisiuns, eir da la radunanza cumünala, in vista a futurs progets d'investiziun plü gronds. Instanzas politicas, gremis operativs e mincha collavuratura e mincha collavuratur stan illa respunsabilità d'avair chüra, impustüt da las sortidas.

Il preventiv da success es ün instrumaint da lavur impegnativ per la direcziun operativa, sco eir per tuot las collavuraturas e collavuratur. La gestiun finanziaria dal Cumün da Zernez vegn manada tenor quist preventiv e resguardand las cumpetenzas financialas dals singuls gremis.

La cumischiun sindicatoria ha comunicrà da propuoner a la radunanza cumünala da deliberar il preventiv dal quint da success per l'on da gestiun 2025 uschè sco ch'el es gnü preschantà.

La radunanza cumünala ha approvà cun unanimità da vuschs il preventiv dal quint da success 2025 preschantà.

3 Approvaziun d'ün credit supplementar d'investiziun in l'otezza da 61'741.85 francs per la planisaziun da quartier Ils Muots Brail (7900.5090.30)

Il plan da quartier Ils Muots a Brail es istorgia. Cun decisiun dals 21 marz 2023 e conferma dals 3 lügl 2023 dal Tribunal administrativ dal Chantun GR es il plan da quartier levà, scholt definitivamaing. Per pudair serrar giò quist proget eir finanziaing e davart da las autoritats cumünalas haja fat dabsögn amo da duos pass.

D'üna vart ha la suprastanza tut a cogniziun il rendaquint dal credit approvà da la radunanza cumünala dals 1. december 2010 chi vaiva l'idea da crear in Ils Muots (suot) ün quartier per parcelas d'abitar. L'otezza dal credit ed uschè eir dals cuosts s'amuntaiva a 45'000 chf.

Davo varsaquants pass da planisaziun, sezzüdas da la cumischiun da planisaziun e dafatta güdicats da perits s'amuntan ils cuosts a 106'741.85 francs. La suprastanza cumünala ha decis da vulair e stuvair serrar quist chapitel. Sper la decisiun finanziaria e tecnica, es eir gnü decis da schogliar la cumischiun da planisaziun correspondent.

La radunanza cumünala ha approvà cun unanimità da vuschs il credit supplementar d'investiziun in l'import da 61'741.85 chf per la planisaziun da quartier Ils Muots Brail.

6 Comunicaziuns e vaira

6.1 Rapport annual da gestiun e dal rendaquint da l'EE-Energia Engiadina per l'on 2023

Tenor art. 8, alinea 2 da la ledscha davart l'EE-Energia Engiadina sto minch'on gnir preschantà il rapport da gestiun ed il rendaquint annual da l'EE-Energia Engiadina a la radunanza cumünala per tour cogniziun da tals. Las indicaziuns da detagls sun publichadas illas actas detagliadas.

Il quint annual 2023 da l'EE serra cun ün guadogn net da 298'227.43 chf. Quai sun 717'109.41 chf damain in congual cul rendaquint 2022. Il cussagl administrativ ha decis da dovrar tuot il guadogn per augmentar la reserva necessaria. La part dal guadogn da l'EE-Energia Engiadina chi pertocca il Cumün da Zernez per las fracziuns da Susch e Lavin s'amunta a 47'314.57 chf.

Il president cumünal muossa via cha pels ons 2024, 2025 e 2026 nu varà lö ingün scumpart dal guadogn causa la situaziun suboptimala da liquidità da l'EE-Energia Engiadina SA.

La radunanza cumünala ha tut a cogniziun il rapport annual da gestiun e dal rendaquint da l'EE-Energia Engiadina per l'on 2023.

6.2 Vista sülla revisiun da la costituziun cumünala cun müdamaints ed adattamaints previs

La suprastanza cumünala vuol adattar la costituziun cumünala in pacs puncts e cun quai s-chaffir in tscherts temas bunas premissas per la structura e l'organisaziun da nos cumün. Domenic Toutsch declera cha temas pussibels da discuter saran il princip da trasparenza, l'adattamaint da pussibilitats da propostas tanter radunanza cumünala e votaziun a l'urna sco eir il nomer da commembras e commembers suprastanza cumünala e direcziun operativa.

6.3 Comunicaziuns e varia

Comunicaziuns

Organisaziun cumünala

Il manader da finanzas ed impostas, Erich Sulser vain pensiunà sülla fin da l'on 2025. L'evaluaziun da las annunzchas ha gnü lö ed ün nouv ingaschamaint es previs sün prosma prümavaira. Inavant ha il silvicultur e manader da las Gestions Tecnicas, Carlo Bott comunicrà sia desditta sülla fin da l'on 2025. El surpiglia üna nouva sfida in l'economia privata in sia patria, la Val Müstair. Eir quia as gnarà a reglar la successiun fin da prümavaira 2025. Il mainascula, Peter Thiele gnarà pensiunà sülla fin da l'on da scuola 2025/2026. L'evaluaziun ed ingaschamaint da sia successiun varà lö d'urant la prüma mità da l'on da scuola 2025/2026.

Reglamaint da pumpiers

Il suprastant responsabel ha infuormà sur da divers adattamaints pro'ls regulativs chi pertoccan la gestiun dals pumpiers Zernez, cun l'adattamaint da la taxa da cumpensaziun a partir dals 1. schner 2025.

Occurrenzas december 2024

Il coordinatur turistic ha preschantà a la radunanza cumünala las occurrenzas d'urant il mais december. In sonda, ils 14 december 2024 ha lö l'inscunter d'Advent illa cuort dal chastè Planta-Wildenberg ed in mardi, ils 31 december 2024 ha lö ün aperitiv da Silvester sün Plaz, Zernez.

Olimpiada 2026

Stefan Bühler infuorma sur d'ün inscunter cun divers acturs regard l'olimpiada 2026 Milano-Cortina. Causa cha diversas occurrenzas han lö a Livigno, sarà a Zernez da far quint cun fich bier trafic. Daplü infuormaziuns seguan d'urant il 2025.

Sviamaint Susch

Pel sviamaint da Susch ha la Regenza dal Chantun Grischun inizià la procedura dal plan directiv chi dürarà raduond ün on e mez.

Società Grischunas Zernez

Cuntschaintamaing vain la società da Grischunas Zernez scholta. Il Cumün da Zernez ha decis da surtour quist on l'organisaziun dal giantar per las senioras ed ils seniors. Quist giantar varà lö d'ürant l'inviern 2025. In nom dal Cumün da Zernez va ün grond ingrazchamaint a las duonnas da la società da Grischunas Zernez per tuot quai ch'ellas han fat per la cumünanza.

Varia**Sanaziun Via Maistra Zernez**

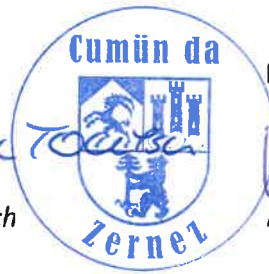
Ün votant dumonda cur cha la populaziun vegn infuormada plü concret sur dal proget da sanaziun da la Via Maistra a Zernez. Irma Tognini declera cha tuot il paket dal proget es gnü rinvià a la Regenza chantunala. Avant l'on 2027 nu gnarà inizià cul proget.

Cun ün ingrazchamaint per la cumparsa e l'interess demuossà giavüscha il president cumünal ün bel temp d'Advent e bellas festas da Nadal. Tuots sun invidats ad ün aperitiv cumünaivel.

Dürada da la radunanza:
20:00h fin 22:00h

Il president

Domenic Toutsch
Domenic Toutsch

Pel protocol

L. Rodigari
Ladina Rodigari

Publicaziun dal protocol:

18 december 2024 fin 17 schner 2025.

Profestas cunter quist protocol sun d'inoltrar in scrit fin als 17 schner 2025 a la suprastanza cumünala dal Cumün da Zernez.